

Handläggare
Lisa Mattsson
Säkerhetsavdelningen
Säkerhetssamordnare
08-5230 3422
lisa.mattsson@sodertalje.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Beredskapsnivå för Södertälje kommun 2030

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen tillstyrker förvaltningens förslag om beredskapsnivå 2030 som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030.
2. Kommunstyrelsen ger stadsdirektören i uppdrag att, utifrån beslutad beredskapsnivå, ta fram en handlingsplan för att nå densamma till år 2030

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa beredskapsnivå 2030 för Södertälje kommun som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030.

Sammanfattning av ärendet

År 2015 gav regeringen myndigheter i uppdrag att återuppta planeringen för totalförsvaret, mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget i Sverige och dess närområde. Totalförsvaret består av det militära och det civila försvaret, där syftet är att skapa förutsättningar för hela landet att samverka för att försvara Sverige. Totalförsvaret omfattar alla åtgärder och den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig, samt för att kunna hantera en situation med höjd beredskap. Kommunen ansvarar för samhällsviktig verksamhet som behöver fungera även i höjd beredskap och krig. Detta innebär långsiktig planering för att ha den förmåga som krävs. Hösten 2025 inleddes projekt Aegis, med syfte att analysera nuvarande förmågenivå och föreslå åtgärder för en höjning fram till 2030. Projekt Aegis har avgränsats till att omfatta analys av kommunförvaltningens verksamheter. Inom ramen för projektet har en förmågebedömning gjorts med hjälp av ett verktyg som mäter en organisations krigsduglighet i fyra dimensioner och fem nivåer (KDU). Resultatet har sammanställts i en rapport med förslag på åtgärder för att höja förmågan till civilt försvar. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker förvaltningens förslag om beredskapsnivå 2030 som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030 samt att kommunstyrelsen ger stadsdirektören i uppdrag att, utifrån beslutad beredskapsnivå, ta fram en handlingsplan för att nå densamma till år 2030. Kommunstyrelsen föreslås därtill besluta att kommunfullmäktige fastställer beredskapsnivå 2030 för Södertälje kommun som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen kontors tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-19

Analys av Södertälje kommuns beredskapsnivå enligt KDU, daterad 2026-02-19

Ärendefördjupning

År 2015 gav regeringen myndigheter i uppdrag att återuppta planeringen för totalförsvaret, mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget i Sverige och dess närområde. Totalförsvaret består av det militära och det civila försvaret, där syftet är att skapa förutsättningar för hela landet att samverka för att försvara Sverige. Totalförsvaret omfattar alla åtgärder och den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig, samt för att kunna hantera en situation med höjd beredskap.

Kommunen ansvarar för samhällsviktig verksamhet som behöver fungera även i höjd beredskap och krig. Detta innebär långsiktig planering för att ha den förmåga som krävs. Utifrån rapporten *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025 – 2030*, som tagits fram av Försvarmakten och Myndigheten för civilt försvar, förväntas kommuner planera och förbereda sin verksamhet så att samhällsviktiga funktioner kan upprätthållas under minst två veckor med främst egna resurser, även under mycket ansträngda förhållanden. Kommunerna ska samtidigt ha en övergripande uthållighet på upp till tre månader vid en längre och mer omfattande kris eller vid krig.

Detta innebär att kommunen behöver genomföra en systematisk planering och vidta nödvändiga förberedelser. Det omfattar bland annat framtagande och uppdatering av planer, säkerställande av tillgång till personal samt anskaffning och lagerhållning av kritiska förnödenheter, varor och tjänster. Syftet är att kommunen, både enskilt och i samverkan med andra aktörer, ska kunna upprätthålla de viktigaste samhällsfunktionerna även vid störda försörjningskedjor och begränsad informationstillgång.

Hösten 2025 inleddes projekt Aegis, med syfte att analysera nuvarande förmågenivå och föreslå åtgärder för en höjning fram till 2030. Projekt Aegis har avgränsats till att omfatta analys av kommunförvaltningens verksamheter. De långsiktiga effektmålen för projekt Aegis innebär att Södertälje kommun fram till 2030:

- stärker de kommunala verksamheternas beredskap och motståndskraft genom att identifiera och minska sårbarheter samt säkerställa att samhällsviktiga verksamheter kan fortgå vid fredstida krissituationer och höjd beredskap.
- förbättrar verksamheternas förmåga att hantera och återhämta sig från störningar genom att implementera åtgärder som minskar deras kritiska beroenden.
- säkerställer att kommunen på ett effektivt sätt kan utföra sina krigsuppgifter genom tydlig ansvarsfördelning och förbättrad samordning mellan verksamheterna.
- minimerar risken för störningar i samhällsviktiga tjänster genom att ha en tydlig plan för vilka verksamheter som kan pausas och vilka resurser som kan omfördelas vid höjd beredskap.

Södertälje kommunkoncerns övergripande styrning och hantering av samhällsstörningar, höjd beredskap eller krig ska följa de nationella krishanteringsprinciperna om ansvar, likhet och närhet. Utifrån krishanteringens principer bedömer projektet att kommunkoncernen kommer att få utökade uppgifter i händelse av höjd beredskap eller krig. Tillkommande krigsuppgifter är uppgifter som ska bedrivas under höjd beredskap utöver den ordinarie verksamheten och som inte bedöms falla under ansvarsprincipen. Inom ramen för projektet har såväl utökade uppgifter som tillkommande krigsuppgifter analyserats.

För att fastställa kommunförvaltningens nuvarande förmåga i kris och krig har ett KDU-verktyg (Krigsduglighet) använts. Verktöget är skapat av Myndigheten för civilt försvar (tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och har vidareutvecklats av Västerås stad. Bedömningen sker i fyra dimensioner och fem nivåer. Nivåerna beskriver en gradvis förflyttning av förmågan:

KDU 1: förvaltningen saknar förmåga eller har ytterst begränsad förmåga att lösa någon uppgift i en krigssituation.

KDU 2: innebär att förvaltningen har stora begränsningar att lösa sin huvuduppgift i en krigssituation. Förmåga att lösa andra uppgifter saknas.

KDU 3: innebär att förvaltningen kan lösa sin huvuduppgift, om än i begränsad utsträckning, i en krigssituation. Förmåga att lösa andra uppgifter saknas.

KDU 4: innebär att förvaltningen kan lösa sin huvuduppgift i en krigssituation. Därtill finns viss förmåga att även lösa andra uppgifter.

KDU 5: innebär att förvaltningen har full förmåga att lösa samtliga uppgifter (såväl sin huvuduppgift som tillkommande uppgifter) i en krigssituation.

För att skapa ett tillförlitligt underlag för bedömningen har data samlats in genom intervjuer med funktioner inom berörda verksamheter. Arbetet genomfördes under hösten 2025. Det insamlade materialet har därefter bearbetats och analyserats med stöd av KDU-verktygets bedömningsmall, där förmågenivåer fastställs utifrån indikatorer samt övergripande antaganden om konsekvenser vid höjd beredskap. Västerås stad, som har tidigare erfarenhet av att genomföra KDU, har stöttat med projektledning. Rapporten har tagits fram av Södertälje kommun.

Analysen har resulterat i identifieringen av ett antal centrala åtgärder som bedöms nödvändiga för att höja kommunens beredskapsnivå. Slutligen har ett förslag till förmågenivå som även innefattar omhändertagande av tillkommande krigsuppgifter och utökade uppgifter tagits fram, samt en uppskattad nivå på kostnader. Målbilden för kommunens beredskap är att kommunens verksamheter ska klara att upprätthålla sin verksamhet på egen hand i upp till tre dygn, därefter att kommunen kan fortsätta driva verksamhet upp till två veckor. Höjning av kommunens förmåga till civilt försvar är en långsiktig process. Centralt för den fortsatta utvecklingen av civilt försvar är att kommande arbete behöver inkludera löpande avstämningar mot omvärldsläge, förändrad lagstiftning och andra krav som kan komma att ställas på kommunen. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker förvaltningens förslag om beredskapsnivå 2030 som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030 samt att kommunstyrelsen ger stadsdirektören i uppdrag att, utifrån beslutad beredskapsnivå, ta fram en handlingsplan för att nå densamma till år 2030. Kommunstyrelsen föreslås därtill besluta att kommunfullmäktige fastställer beredskapsnivå 2030 för Södertälje kommun som innebär att KDU 4 ska uppnås till slutet av 2030.

Samberedning

Ärendet har samberetts inom kommunstyrelsens kontor.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Enligt det lagförslag som läggs i *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig* (SOU 2024:65) beräknas kostnaderna för utveckling av beredskapen i en mellanstor kommun uppgå till ca 240 miljoner. I lagförslaget finns också en ny finansieringsmodell i form av generella statsbidrag till kommunerna. Detta innebär att en del av kostnaderna för bland annat förmågehöjning kommer att täckas

av statliga medel från 2027. Fördjupade kostnadsuppskattningar och underlag för budgettilldelning kommer att vara en del av ordinarie budgetprocesser.

Magnus Gyllestad
Stadsdirektör

Emir Gazibegovic
Säkerhetschef

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Telge AB

Ledningsstöd ekonomi/KSK